

Subject- SANSKRIT

S. No.	Month	Name of the chapter	Learning outcomes
1.		पाठ्यपुस्तकम् शेमुषी भाग—2 पाठ—1	सर्वत्र वायुप्रदुषण जल—प्रदूषणं च अस्ति । आधुनिकजीवनशैली—मानवानां विकासः न अपितु विनाशः अस्ति । अतः मानवाः प्रकृत्याः शरणं गच्छेयु, इदं ज्ञानं छात्राः प्राप्नुवन्ति ।
		अभ्यासवान् भव—2 पाठ—6	उच्चारणं शुद्धता विषय—सम्बद्धता, शुद्धवर्तने:
		शेमुषी—2 पाठ—2	कथालेखन विधिना संस्कृतभाषायाः ज्ञानं भविष्यति । छात्राः जानन्ति यत् सर्वदा सर्वकार्येषु बुद्धिर्बलवती सर्वेषु कार्येषु सफलता प्राप्तुं स्वबुद्धे
		अभ्यासवान् भव पाठ—9	वाक्येषु अव्ययप्रयोगः कथम् करणीयम् इति ज्ञानम् शुद्धवर्तने ज्ञान भाषाविकासः

			प्रयोजवन्तः वाक्यनिर्माण कुर्वन्ति ।
3.	ज्ञ	शेषुषी—2 पाठ—4 शिशुलालनम्	संवादविधिना संस्कृतस्य ज्ञानम् भविष्यति । रामायणस्य एकस्य उत्तमस्य प्रसंगस्य ज्ञानम् भविष्यति । संस्कृत—नाट्यांशानां संवादानां उचितोच्चारण करोति ।
		अभ्यासवान् भव—2 पाठ—4 चित्रवर्णनम्	चित्रवर्णनम् इति पाठ पठित्वा छात्राणां कल्पनाशक्तेः विकासः भवति तथा च संस्कृतभाषानुवादस्य ज्ञानम् अपि भवति ।
		पाठ—3 अनुच्छेद—लेखनम्	वाक्यरचनाकौशलस्य विकासः भवति ।
		पाठ—8 प्रत्ययाः	प्रत्ययान् पठित्वा छात्राः विभिन्न शब्दानाम् निर्माणे निपुणाः भविष्यन्ति ।
4	जुलाई	शेषुषी—2 पाठ—5 जननी तुल्यवत्सला	महाभारतस्य एषा कथा न केवलं मनुष्याणाम् अपितु सर्वेभ्यः जीवजन्तुभ्यः बल यच्छति । कथालेखन विधिना संस्कृतभाषयाः ज्ञानं भविष्यति । मातरं प्रति कृतज्ञता भविष्याति ।
		अभ्यासवान् भव—2 पाठ—10 समयः पाठ—5 रचनानुवादः (वाक्यरचनाकौशलम्)	छात्रेषु शब्दप्रयोगस्य वाक्य निर्माणस्य लेखन कौशलस्य क्षमतायाः विकासः भवति ।

		पाठ—7 समासाः	समासं पठित्वा छात्राणां वाक्यरचना कौशल क्षमतायाः विकासः भवति ।
5	अगस्त	शेमुषी—2 पाठ—6 सुभाषितानि	कक्षात् बहिः दैनन्दिन—जीवनोपयोगीनि वाक्यानि वदति । संस्कृत श्लोकान् उचितबलाधात् — पूर्वकं छन्दोदनुगुणम् उच्चारयति । 'सुभाषितानि' इति पाठं पठित्वा छात्राः परिश्रमस्य महत्वं क्रोधस्य जानन्ति । दुष्प्रभावः सर्वेषाम् वस्तुनाम् विशेषता च उपादेयता बुद्धेः विशेषता च जानन्ति ।
		अभ्यासवान भव—2 पाठ—11 वाच्यम्	अर्थानुसारं वाच्यपरिवर्तनं (कर्तृवाच्यं, कर्मवाच्यं एवं भाववाच्यं च करिष्यन्ति ।
		पाठ—12 अशुद्धिसंशोधनम्	शुद्ध—स्पष्टवाक्यानां लेखन— कौशलस्य विकासः भवति । विभक्ति—वचन—काल लिङ्गानां बोधपूर्वकं प्रयोग कुर्वन्ति ।
6	सितंबर	अभ्यासवान भव—2 पाठ—2 पत्र—लेखनम्	अभ्यास कार्यण बुद्धेः लेखन कौशलस्य च विकासः ।
		शेमुषी – 2 पाठ—6 सुभाषितानि	श्लोकवाचनस्य प्रतिभायाः विकासः उच्चारण—कौशलस्य विकासः ।
7	अक्टूबर	पाठ—7 सौहार्दं प्रकृते: शोभा	'सौहार्दं प्रकृते: शोभा' इति पाठं पठित्वा छात्राः जानन्ति

			यत् परस्पर— विवादतः प्राणिनां हानिः जायते ।
		अभ्यासवान् भव—2 पाठ—6 संधिः	'संधिः' इति पाठस्य पठनात् अनन्तरं छात्राः सर्वेषां शबदानां सम्यक् ज्ञानं प्राप्त्यन्ते । स्वर—व्यंजन संयोग विन्यासञ्च करिष्यन्ति ।
		पाठ—8 प्रत्ययाः	कृदन्त — तद्वित स्त्री—प्रत्ययान् प्रयुज्य वाक्यानि रचयति । 'प्रत्ययाः' इति पाठस्य पठनात् अनन्तरं छात्राणां कौशलस्य विकासः भविष्यति ।
8	नवंबर	शेमुषी – 2 पाठ—8 विचित्रः साक्षी	'विचित्रः साक्षी' इति पाठं पठित्वा छात्राः इदं जानन्ति यत् मतिवैभव— शलिनः जनाः नीतिं युक्तिं च समालम्ब्य दुष्कराणि अपि कार्याणि लीलया एव प्रकुर्वन्ति
		पाठ—9 सूक्तयः	'सूक्तयः' इति पाठं पठित्वा छात्राः सदाचारं प्रति प्रेरिताः भवन्ति ।
		अभ्यासवान् भव—2 पाठ—7 समासाः	समासं पठित्वा छात्राणां वाक्यरचना कौशल— क्षमतायाः विकासः भवति ।
		पाठ—9 अव्ययाः	वाक्येषु अव्यय प्रयोगं कथं करणीयम् इति ज्ञानम् ।
		पाठ—4 चित्रवर्णनं	'चित्रवर्णनम्' इति पाठं पठित्वा छात्राणां कल्पना— शक्तेः विकासः भवति ।

9	दिसंबर	शेमुषी—2 पाठ—12 अन्योक्तयः	पद्धलेखन विधिना संस्कृतस्य ज्ञानम् भविष्यति ।
		अभ्यासवान् भव—2 पाठ—2 अशुद्धि—संशोधनम्	व्याकरणात् पठनात् अनन्तरं छात्राः संस्कृत लेखनस्य क्षेत्रे कुशलाः भविष्यन्ति ।
		पुनरावृत्तिः Practice of test series and Board question Revision	पुनरावृत्तिः कक्षा माध्यमेन छात्राणां बौद्धिक विकासः भविष्यन्ति ।
10	जनवरी	Pre Board/ Mock	
11	फरवरी	CBSE BOARD EXAM	